

Aabenraa
Kommune

Strategi for Det Gode Liv i Det Nære Sundhedsvæsen
Sundhed tæt på din hverdag

INDLEDNING

Aabenraa Kommune vil medvirke til skabe et samlet og stærkt sundhedsvæsen.

Et stærkt og sammenhængende sundhedsvæsen skal bidrage til, at kommunes borgere får de bedste betingelser for gode liv med sundhed og trivsel.

Sammen med kommunens borgerne og vores partnere i sundhedsvæsenet vil Aabenraa Kommune medvirke til at skabe et stærkt og sammenhængende sundhedsvæsen. Borgeren skal kunne modtage den nødvendige specialiserede behandling på sygehuset, få opfølgning og løbende behandling i almen praksis samt forebyggende, rehabiliterende og behandlende indsatser i nærmiljøet fra kommunen.

Sundhed er i langt højere grad blevet et kommunalt ansvarsområde. Dette er sket i takt med, at indlæggelsestiden er faldet og der udføres flere ambulante behandlinger på sygehusene. Det betyder, at det kommunale ansvar for opgaver i det nære sundhedsvæsen bliver større. Da flere borgere lever længere betyder det også, at flere borgere har brug for kommunens sundhedsindsatser som f.eks. tandpleje, sårbehandling og medicinbehandling.

I denne strategi forstås det nære sundhedsvæsen som den del af sundhedsvæsenet, der er tæt på borgeren, og som de indsatser borgerne modtager i egen kommune. De primære aktører er her almen praksis og kommunen. Derfor er det afgørende, at kommunen sammen med almen praksis understøtter borgernes sundhed og trivsel. Det nære sundhedsvæsen afgrænses ikke kun til sundhedsområdet, men udgøres af såvel de somatiske, sociale samt psykiatriske og specialiserede områder.

Strategien fokuserer på de dele af det nære sundhedsvæsen, som kommunen har ansvaret for. Men de kommunale indsatser kan ikke stå alene. De skal ses i sammenhæng med regionale og nationale planer og strategier som f.eks. den regionale akutplan. Det betyder, at kommunens indsats løbende skal tilpasses ny viden, nye muligheder og nye udfordringer.

Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen er de indsatser og funktioner, som borgeren tilbydes i eget hjem eller i deres nære omgivelser.

Indsatserne i det nære og sammenhængende sundhedsvæsen leveres overordnet set af både kommuner og regioner. Det kan dermed både være forskellige kommunale tilbud, ydelser i praksissektor og funktioner dækket af sygehuse.

Det afgørende er ikke, hvem der leverer en indsats, men at der er tale om en indsats i borgerens nærmiljø.

Samtidig er et tæt samarbejde mellem kommunale tilbud og indsatser, almen praksis og sygehusene ofte afgørende for at skabe en samlet indsats til gavn for borgeren.

Strategien indeholder fem fokusområder, der skal sikre retning og sammenhæng i opgaveløsningen i forhold til kommunens rolle i Det Nære Sundhedsvæsen:

- Tilbud tæt på borgerne
- Borgerens livssituation
- Styrkede relationer
- Struktur og koordination
- De rette kompetencer

Data om Det Nære Sundhedsvæsen:

3 gange så mange

borgere over 80 år i 2060.

Fra 5,8 til 3 dages

liggetid på sygehus over de sidste 20 år.

Fra 4,4 mio.

til 10,7 mio.

ambulante besøg i sygehusregi de sidste 20 år.

50% af SOSU'erne

i Danmark kan forventes at gå på pension inden for de næste 20 år.

**52 konsultationer
om dagen**

gennemsnitligt pr. praktiserende læge i 2020, hvilket svarer til en stigning på omkring 6% siden 2011.

TILBUD TÆT PÅ BORGERNE

Borgerne har ansvar for deres egen sundhed, og kommunes indsatser udføres med en antagelse om, at borgerne ønsker at klare mest muligt selv.

Borgerne skal kunne tilbydes indsatser i deres nærmiljø - og kun i nødvendigt omfang i eget hjem.

ANSVAR FOR EGEN SUNDHED

Aabenraa Kommune vil støtte borgerne i at være aktive i eget liv.

Derfor mødes borgerne med en forventning om, at de ønsker at tage så meget ansvar som muligt for egen sundhed. Borgere med behov for hjælp og støtte skal motiveres til og udfordres på at bidrage aktivt til at klare mest muligt selv.

Aktivering af borgernes egne ressourcer forventes at have en både forebyggende og rehabiliterende effekt, da borgerne opnår bedre mulighed for at bevare eller styrke egne ressourcer.

RESSOURCERNE SKAL BRUGES PÅ SUNDHED

Det er vigtigt, at der er et fortsat fokus på, at der anvendes så mange kommunale ressourcer på levering af sundhedsopgaver som træning, sygepleje, personlig hygiejne m.v. og så få som muligt på opgaver relateret til koordination, planlægning og transport.

Det betyder, at borgeren i vid udstrækning skal komme til kommunens enheder for at modtage deres ydelse eller indsats. Dermed kan kommunen prioritere flere ressourcer til immobile borgere, der er afhængige af, at en ydelse eller indsats udføres i deres eget hjem.

Når borgerne i større omfang kommer til kommunen vil det dels betyde, at borgeren opnår at klare sig selv mere i hverdagen, og de vil ikke være afhængige af at få besøg i eget hjem. Dels vil det betyde, at kommunen skal anvende færre ressourcer på transporttid, planlægning af køreruter m.v. For at borgerne fortsat skal opleve at få den rigtige hjælp i nærmiljøet, er det afgørende, at der er kommunale funktioner geografisk spredt i kommunen.

BORGERENS LIVSSITUATION

Aabenraa Kommune tager højde for, at borgerne har mange forskellige udgangspunkter for at kunne modtage og tage del i et forløb.

Aabenraa Kommune bruger både sociale og sundhedsfaglige indsatser for at bidrage til borgerens sundhed.

FORSTÅELSE FOR MENNESKET

Det nære sundhedsvæsen kommer dagligt i kontakt med mange forskellige personligheder, livshistorier og erfaringer samt kulturelle og sproglige baggrunde, hvilket ofte er en berigelse for arbejdet, men som også kan give nogle udfordringer.

Medarbejderne skal kunne navigere i samt forholde sig til og tilpasse sig borgerens situation og ressourcer. Det gælder eksempelvis når vi møder borgere med nedsat kognitiv funktion, psykisk sygdom, misbrug eller som er socialt udsatte.

Det kan også være forskelle i sprog og kultur, der kan vanskeliggøre kommunikation og kan påvirke borgernes evne til at følge en pleje- eller behandlingsplan samt at deltage aktivt i forløbet.

STØTTE NÅR LIVET FORANDRES

Livssituationen ændres på mange tidspunkter i livet.

Mødet med sundhedsvæsenet betyder for mange en ændring af de levevilkår, de tidligere har været vant til. Nogen opnår en større frihed som følge af en behandling. Andre oplever det modsatte som en følge af den sygdom, de er ramt af.

Det kan som borger og pårørende være en kritisk tid, hvor man skal finde balance i en ny situation, hvis man eksempelvis rammes af en nedsat funktionsevne eller har fået behov for en kørestol.

I mødet med borgeren er det vigtigt, at negative fysiske, psykiske eller sociale reaktioner på en ændret livssituation mindskes i videst muligt omfang, så borgeren har mest muligt overskud til at deltage aktivt i indsatser eller behandling.

STYRKEDE RELATIONER

Borgerne skal kunne være trygge ved og have tillid til sundhedsvæsnet.

Medarbejderne skal fremstå som ét samlet hold, der samlet yder den bedst mulige indsats til borgere og pårørende.

RELATIONEN TIL BORGERNE

Aabenraa Kommune vil dyrke de gode relationer med borgere og pårørende for at understøtte et godt samarbejde. Et godt samarbejde giver bedre kvalitet og sikrer, at der skal bruges færre ressourcer på koordination, opgaveoverdragelse, planlægning, disponering samt kommunikation.

De kommunale medarbejders kompetencer til at skabe gode og trygge relationer til borgerne er en vigtig forudsætning for, at der kan skabes gode borgerforløb. Kommunen har fagligt, dygtige medarbejdere, som skal være klædt på til at sikre velfungerende samarbejder med såvel borgere som deres pårørende.

ET SAMLET HOLD

Medarbejderne skal fremstå som ét samlet hold for borgere og pårørende. For at kunne gøre det skal medarbejderne på tværs af organisation kende hinanden og opfatte sig selv som kollegaer. Det skal sikres, at medarbejderne skal have adgang til tværfaglig støtte for at kunne levere den bedst mulige kvalitet i indsatser og ydelser.

De forskellige faggrupper skal knyttes sammen, så de har et godt kendskab til hinanden. Når man som medarbejder skal løse en opgave, så starter opgaveløsningen ofte ved at kontakte en, som har erfaring med den type opgave, og som dermed kan bidrage til en så god kvalitet i opgaveløsningen som muligt. Det er meget nemmere at få adgang til relevant viden, når man som medarbejder skal bruge den, hvis man ved, hvem der kender noget til den pågældende opgave – og endnu nemmere hvis man kender vedkommende.

På den måde kan vi som kommune løfte opgaverne i samlet flok og udnytte hinandens kompetencer bedst muligt.

STRUKTUR OG KOORDINATION

Borgerne skal opleve, at der er sammenhæng i deres forløb.

Der skal sikres en systematisk og koordineret opsporende, forebyggende og rehabiliterende indsats.

I takt med at kommunens rolle på sundhedsområdet styrkes, vokser behovet for et styrket samarbejde såvel internt i kommunen som eksternt med bl.a. almen praksis, sygehuse og regional psykiatri. Vi vil i kommunen gå ansvarsbevidst ind i disse samarbejder med positive forventninger, tillid til og respekt for vores samarbejdspartner både internt og eksternt.

STYRKET SAMARBEJDE MED ALMEN PRAKSIS

Almen praksis har ligesom kommunen en stor rolle i det nære sundhedsvæsen. Det er vigtigt, at kommune og almen praksis samarbejder og understøtter hinanden. Vi vil sikre en styrket dialog og samarbejde med kommunens praktiserende læger, så vi sammen kan sikre den bedst mulige kvalitet i borgerforløbene i et nært sammenhængende sundhedsvæsen.

FOKUS PÅ DET FÆLLES ANSVAR MED REGIONEN

Aabenraa Kommune ønsker at spille en positiv og proaktiv rolle i samarbejdet med det øvrige sundhedsvæsen, der gennem den specialiserede behandling har kontakt med kommunens borgere. Borgerne skal opleve en sammenhængende behandling i et samlet og samarbejdende sundhedsvæsen. Det forudsætter bl.a., at både vores og regionens medarbejdere kan udveksle korrekt information om borgerens forløb og har velfungerende dialogkanaler. Vi skal sammen sikre, at borgerne har et sømløst forløb i kontakten med det nære sundhedsvæsen.

TVÆRFAGLIGT SAMARBEJDE OG DRIFTSNÆR LEDELSE

For at sikre at kommunens faggrupper arbejder tættere sammen skal der opbygges strukturer i kommunen, der understøtter et systematisk samarbejde. Der skal derfor jævnligt holdes konferencer på tværs af faggrupper, hvor der er mulighed for, at medarbejderne kan hjælpe hinanden med at sikre den bedst mulige kvalitet i borgerforløbene. Konferencerne skal give bedre plads til, at medarbejdernes faglige vurdering kan bringes i spil, og at der systematisk udveksles og deles faglige vurderinger til gavn for det enkelte borgerforløb. Det sker bedst, når medarbejdere på tværs af kommunens social- og sundhedsområde samarbejder i borgerens nærmiljø.

Kommunens ledere har en vigtig rolle i forhold til at sikre, at medarbejdernes tid bruges bedst muligt, og at der prioriteres tid til samarbejdet på tværs af organisationen. Ligesom medarbejderne er det også afgørende for at sikre gode borgerforløb, at lederne bruger så stor en del af deres arbejdstid i driften og er nysgerrig på metoder til at udvikle kvaliteten i borgerforløbene og forbedre arbejdsmiljøet.

DE RETTE KOMPETENCER

Der skal være de rette kompetencer til de rette opgaver i rette tid.

Der skal være kompetencer til både at løse de mange generelle og driftstunge opgaver samt de relativt få og specialiserede opgaver.

UDVIKLING AF KOMPETENCER

Det er vigtigt med et fortsat stærkt samarbejde med uddannelsesinstitutioner som SOSU-skolen og UC Syd. Det kan eksempelvis ske gennem videreudvikling af samarbejdet om praksisnær uddannelse, som bl.a. forudsætter lærerige praktikforløb i kommunen.

Der er herudover behov for en systematisk styrkelse af de sundhedsfaglige kompetencer i kommunen, så medarbejderne er klædt på til at løse de nye opgaver, der følger af den løbende opgaveoverdragelse mellem region og kommune. Det gælder bl.a. i forhold til behandling af kronisk syge borgere som f.eks. borgere med diabetes eller hjertesygdomme.

DOKUMENTATION ER EN DEL AF KERNEOPGAVEN

Der er behov for løbende fokus på kompetencerne til dokumentation, da dette er en central del af opgaven på sundhedsområdet. En høj datakvalitet og vidensdeling om borgerens forløb er nødvendigt for at kunne sikre patientsikkerheden og udveksling af oplysninger med vores samarbejdspartnere i den regionale psykiatri, på sygehuse og i almen praksis.

ANVENDELSE AF EKSISTERENDE KOMPETENCER

For at lykkes bedst muligt med borgerforløbene er det nødvendigt, at der både er mulighed for at opbygge generelle kompetencer til at løse de opgaver, som medarbejderne oftest står overfor. Samtidig er der dog også brug for at styrke den fagfaglige viden hos medarbejderne og give mulighed for, at kommunens medarbejdere har tid og mulighed for sætte deres fagspecifikke kompetencer i spil.

REKRUTTERING OG FASTHOLDELSE

Vi står i kommunen over for en fremtid, hvor det bliver vanskeligt at sikre den nødvendige arbejdskraft til alle vores opgaver. Derfor er det vigtigt både at fastholde vores dygtige medarbejdere og løbende at kunne rekruttere nye medarbejdere.

For at styrke vores muligheder for at være en attraktiv arbejdsplads for både nuværende og fremtidige medarbejdere skal vi bl.a. sikre fagligt stærke arbejdsfællesskaber med et godt arbejdsmiljø. Samtidig skal vi tilbyde fleksible arbejdstider i det omfang, det er muligt.

For at sikre den nødvendige arbejdskraft forventes det også at blive nødvendigt, at vi ser på mulighederne for at tiltrække medarbejdere fra vores nærområde både i Syddanmark og i Slesvig-Holsten i Tyskland. Vi skal også skabe vilkår, der kan motivere medarbejderne til at give en ekstra tårn i den sidste del af deres arbejdsliv. Det vil være en stor hjælp i at sikre hænder nok til, at vi kan løfte på alle de vigtige sundhedsopgaver i de kommende år.

Eksempler fra temadagene til formulering og realisering af strategien

Strategien er udarbejdet på baggrund af to temadage afholdt i Social & Sundhed med deltagelse fra social, sundhed, senior og specialområderne samt repræsentanter fra de praktiserende læger i Aabenraa Kommune. Input fra temadagene er i videst muligt omfang samlet nedenfor på de fem fokusområder.

Følgende input skal ikke læses som et udtømmende katalog af idéer og forslag til at realisere strategien. De er eksempler på betragtninger eller tilpasninger, som deltagerne bidrog med under temadagene. De samlede input har været med til at forme teksten i strategien, og eksemplerne nedenfor kan der arbejdes videre med, så de bliver til konkrete tiltag.

Tilbud tæt på borgerne

For at understøtte at borgerne aktiveres i egen indsats, vil vi:

- *Tænke de lokale samfund og tilbud i nærområdet ind, når vi skal aktivere borgerne til at mestre egen hverdag mest muligt. Vi skal bruge de lokale talerør - såsom de lokale udviklingsråd.*
- *Give borgerne mulighed for at bidrage mest muligt til egen indsats og behandling.*
- *Skabe rammerne for, at borgerne kan komme til os – fremfor at vi kommer til dem.*
- *Kun henviser til midlertidige pladser, når det er den eneste fagligt korrekte mulighed.*
- *Være tæt på borgerne både digitalt og via telefonen – f.eks. tilbud om opkald med påmindelse om medicin-indtagning for borgere med høj sandsynlighed for genindlæggelse.*
- *Aktivere lokalsamfundet, således at borgerne kan hjælpe og støtte hinanden – f.eks. med inspiration fra gå-grupper til behandling på sygeplejeklinik.*

Borgerens livssituation

For at understøtte borgernes forskellige livsomstændigheder, vil vi:

- *Sikre, at visitationer tager udgangspunkt i borgerens situation og muligheder.*
- *Skabe den bedst mulige ydelse i forhold til borgerens ressourcer og situation – det kan f.eks. være gennem anvendelse af midlertidige visitation frem for varige, således at der skabes en løbende genovervejelse af borgerens behov og muligheder.*
- *Have fokus på, at forebygge krævende behandling og indsats – det kan f.eks. være gennem de forebyggende hjemmebesøg, således at flere borgere modtager dem, og at der er hyppigere opfølgning eller mulighed for kontakt enten enkeltvis eller i grupper placeret i lokalmiljøet.*
- *Udvikle anvendelsen af kontaktpersoner for borgere med særlige behov og udfordringer – f.eks. dem der får behovsbesøg fra forebyggende hjemmebesøg eller som i en begrænset periode har modtaget hjemme- eller sygepleje.*

Styrkede relationer

For at understøtte styrkede relationer i det tværgående samarbejde vil vi:

- *Have fokus på kommunikation mellem aktørerne – der skal være kontinuitet og sammenhæng i vores arbejde.*
- *Sikre at medarbejdere med borgerkontakt har viden om, hvem de kan kontakte for sparring eller henvisning, hvis der sker en udvikling i en borgers behov.*
- *Bringe medarbejdernes viden og kendskab til lokalområdet og lokale borgere bedre i spil - Det kunne f.eks. være gennem nogle geografisk opdelt "konferencegrupper", hvor medarbejdere fra forskellige arbejdsområder kan sparre med hinanden.*
- *Udbrede de gode erfaringer med faste læger på plejehjem til eksempelvis bostederne.*

Struktur og koordination

For at understøtte kontinuitet i borgerforløb samt en opsporende, forebyggende og rehabiliterende indsats, vil vi:

- *Udvikle anvendelsen af kontaktpersoner til borgere i relevante udsatte kategorier – f.eks. er mange borgere tilknyttet en kontaktperson hos forskellige områder såsom hjemmeplejen. Vi vil sikre koordination og overlevering mellem forskellige enheders kontaktpersoner gennem et netværk for kontaktpersoner.*
- *Sikre at den nødvendige information og dokumentation deles mellem region og kommune. Det er nødvendigt, at der vedholdende stilles krav fra kommunen om, at der er rettidig og retvisende information fra vores samarbejdspartnere om borgerne i forbindelse med sektorovergangen.*

De rette kompetencer

For at understøtte adgang til de rette kompetencer vil vi:

- *Give mulighed for, at medarbejder kan bruge hinanden til kollegial supervision og sparring for at få øje på nye muligheder og øge individuelle kompetencer.*
- *Sikre at medarbejderne oplever, at de har mulighed for at anvende deres kompetencer og faglige indsigt.*
- *Sikre at kompetenceudvikling tager udgangspunkt i at give konkrete og anvendelige færdigheder.*
- *Gå nysgerrigt til mulighederne for rekruttering i vores nærområde, Slesvig-Holsten.*
- *Fortsat tilbyde relevant efteruddannelse til medarbejderne.*